

VII ZAKLJUČAK

Skandal u koji preti da preraste afera oko preuzimanja „Novosti“, zapravo je verna slika srpske medijske scene. Gotovo da nema problema sa kojim se srpski medijski prostor suočava, a da nije dotaknut u javnim istupima različitih zainteresovanih strana koje su se javno oglašavale u vezi sa ovom aferom u prethodnom periodu - odsustvo vizije razvoja medijskog sektora, privatizacija ne kao mehanizam koji treba da ograniči uticaj izvršne vlasti i centara političke moći na medijske kuće, već naprotiv, da ga osigura posredstvom oligarha od poverenja političkih moćnika, netransparentne procedure, netransparentne vlasničke strukture, te ultimativno pozivanje na patriotizam, kad sve ostalo krene po zlu. Ne ulazeći u analizu šta je od onoga što se moglo pročitati u medijima u vezi afere „Novosti“ tačno, a šta ne, nesporno je da država kao jedan od akcionara ove medijske kuće nije imala jasnu viziju razvoja „Novosti“, kao što nema ni jasnu viziju razvoja medijske scene u Srbiji u celini. Medijima se prečesto pristupa tek kao sredstvima uticaja na javno mnenje, nad kojima je značajna kontrola za osvajanje ili gubitak vlasti na izborima, a ne kao forumu koji građanima omogućava da učestvuje u najširoj društvenoj i političkoj raspravi o stvarima od javnog interesa, bez čega je funkcionisanje demokratskog društva nezamislivo. Procedure, bilo da se tiču preuzimanja akcija ili dobijanja odobrenja za sprovođenje koncentracije, kao u slučaju „Novosti“, ili pak dobijanja dozvola za emitovanje ili sredstava iz budžeta lokalnih samouprava koja one dodeljuju medijima u ostvarivanju zakonske obaveze da obezbeđuju uslove za javno informisanje od lokalnog značaja, podjednako su netransparentne, često i suštinski nepravične. Krajnje je netransparentno i medijsko vlasništvo. Izmene Zakona o javnom informisanju iz 2009. godine, kojima je Srbija dobila medijski registar, nisu obezbedile nikakav pomak po ovom planu, a javnost je i dalje uskraćena za pravo da zna ko su lica koja po vlasništvu ili drugim osnovima mogu vršiti uticaj na uređivačku politiku. Ovakvo stanje, uz dodatak čestih fizičkih napada na novinare i pretnji, koje rezultiraju beskrajnim sudskim procesima ili odlukama o odbacivanju optužnica zbog nalaženja sudova da iznete pretnje nisu bile dovoljno ozbiljne, i stim povezane rastuće autocenzure, oslikavaju medijski pejzaž u kome predstojećeg leta treba da otpočnu javne konsultacije koje bi dovele do usvajanja nove medijske strategije. Mera u kojoj ta i takva medijska strategija bude ponudila odgovore na ovde navedene probleme, biće zapravo i mera njenih izgleda da istinski doprinese unapređenju srpskog medijskog sektora.